

p1094

Promethes pusarus

BELOKRANSKI~

FLAMEN

LIST

BELO.

DOJ.

PODROČJE

LETO. I.

ŠTED. 13

1944.

Faint, illegible handwriting at the top of the page.

"SLOVRANJSKI PLEŠEN"

List belekranjskega vojnega področja.

Leto I.

I-daja: Propagandni odsek.

Štev. 13.

Položaj, dne 28.10.1944.

Slovenec sem.

Slovenec sem!

Jakó mi je mati djala,
ko me je dote pestovala;
radíraj dobro vam!
Slovenec sem.

Slovenec sem!

To jasna pamet v glavi,
to v srču čut mi pravi;
s ponosom reči smam!
Slovenec sem.

Slovenec sem!

Jaz ljubim očeta
gorim za njeno slavo;
kar čutim to pe
Slovenec sem.

Slovenec sem!

Od zibelí do groba
ne gane moja se zvestoba,
da vsakdar reči smam!
Slovenec sem!

(Gomilščar Jakob, r. 1843. - 1908)

S p o š t u j o r o ž j e !

Z orožjem si hranimo redno zemljo, domove, življe-
nje, materin jezik, tradicije in običaje. Skratka vse
kar nam je drago.

Če smo pred tri in pol leti tako rade ostali be-
z orožja, ko se je okupatorska, fašistična zver za-
dila na naše zemlje, naš narod, smo videli in po-
skušali na lastni koži take lakote sovražnik počenja
vse z narodom, ki je kolerek. Misoče in tisoče grobov-
tuli. Mnogo mater, žena, svinov, bratov in sester obje-
va objeava svojce. Tisoče naših lepih slovenskih de-
vov je upopavljenih, velike naših drugih dobrin in na-
šega narodnega in prirodnega bogastva je uničene.

Zato, ker naš narod ni hotel držati orožja, zaradi
biše Jugoslavije, njenega absolutizma, kapitalizma -
in nepravilnega, nepoštenega notranjega urejanja, ter
grobo vojaške discipline. Le maloštevilno je bilo on-
ih, ki so se zavedali, kaj je orožje, in da ga bodo še
krvavo potrebovali, če si ga ne bodo. To so bili na-
ši prvi partizani in prvi borci za svobodo svojega
naroda - bili so člani KP in SMOJ - a. Bilo pa je to
malo orožja proti okupatorju velikemu kakor majhne
zime proti Triglavu. A to majhno makovo - rno se je
vnašilo v mnoga slovenska in jugoslovanska sela in
je poglajalo obilno sad. Katere je plod današnjih us-
pehov in zmag. To seme so razširili naši prvi, zavedni
in hrabri borci z njihovim prvim in neizčepnim
orožjem.

Če še ne veste, kaj so se naši prvi borci začeli
boriti, prelivali svoje kri in dajali svojo mlada ži-
vljenja. Menda je znano že vsakemu Slovencu. Znano pa
je tudi, kako težko so se morali boriti z eno malo o-
rožjem proti velikim premor, da so si priborili vedno
več in več orožja. In tam, kjer je težko priborjenim o-
rožjem so potem oboroževali nove tovariše, ki so pri-
stopali v vrste borcev za svobodo. Iz teh malih del-
nic so vstale brigade, divizije in korpusi in to za-
to, ker so se zavedali, kaj je orožje. Golereki so ju-
ričali na bunkrjerje, ni ti eden strel ni padel za to-
rdaj so naše edince že precej dobre oborožene a ne
z orožjem ki bi ga napravile naše tovarne ampak si
ga je narod priboril sam. Zato vsak pa še tako
zavaden borec mora "S p o š t o v a t i o r o ž j e".

A mnogim je danes orožje že polj igrače, kot pri-

nekaj svetega in stvarno potrebnega. Mnogi tovariši
streljajo kar tja, ven dan brez cilja, vinjenti, na ri-
be, tiča kratke male na vse pa tudi kar v zrak same.
da poka, in take trošnje municije in orožja. Tovariši
zavedajo se, da je orožje naša skupna imovina, nared
na imovina in te imovine smo dolžni ščititi in ne
vati, kar da je orožje, ako hočemo da bomo imeli dober
napredek, to pa se tiča tudi druge narode imovine ne
smo orožja.

Te bratroljine streljanje ima pa tudi druge slab-
be zaradi. Na primer obveščevalna ali katere druga =
patrola, eskala, vojska in civilno prebivalstvo ališ-
take streljanja, in kaj tovarane zmeda. Patrola na ki
ališ je streljanje ne gre na lice mesta, da se pre-
prija kdo strelja in ga razoroži, ampak kratke male
poreča, da se tam ohaja sovražnik, in take prešila
grde na vse strani. Celive je potem zastaja v preme
in šelje drugih tovarišev in ne potrebuje, kar mera
je v patrola na vse strani domnevi in ponoči, v sonu
in in dežju, lačni, brez čevljev same - zaradi njih ne
pravišljanja tovarišev, ki streljajo sami v zabavo.

V novi naši postojanki (okraj Polne) se imeli na
vadoča se streljali kar tja, ven dan in tudi na ri-
be in kaj je bilo nekoga in? Bližal se je sovražnik
kraj in ustreljane zjutraj, streljali se vsi de pri-
hajali. Ali ker se je tam vedno streljale ni nihče v
postojanki postal na to streljanje pozoren in take
je sovražnik z lahkoto prišel v postojanko in napra-
vil nekaj brez potrebnih žrtv. To vse zaradi strelja-
tja za zabavo. Če bi bila v postojanki red disciplina
na, in tišina bi desikrat palateli na sovražnika, na
skrivaj in na sovražnikove patrola in jih izsledili
lako je s svojim streljanjem že daleč obratje obr-
nost na sebe. Kar tudi svoj prihod, kar češ sdaš
prihajane počilo ali se pripravi in nas nebi to.

O tam bi se mogoče šlo še pisati a radi tehnič-
nih razlogov je nemogoče. Pa zopet prihodnjik kaj.
(Komenam. Stari trg, Vinke Galun)

Disciplina je vršina katere je obras vsake vojske.
Če je vojna disciplina je vstati in muriti v svo-
ji vojni službi in take odziva soto svoja tovariše
in svoj narod in njegovo imovina.

T e v r i š i t e k m e v a n j e s e b l i ž a h k o n c u.

Preglejte načrt tekmevanja in se pripravajte kaj ste in kaj niste imeli v času tekmevanja.

Pogledite ako se nujane ako je dobro in temelji to izvršene in če se napravljene po vseh krajih va še komande. Folike se je zboljšala vaša edinica v času tekmevanja vojaške, v disciplini in pri rekovanju z orožjem, kakor tudi pri vršanju svojih vojaških dolžnosti. Folike se je edinica izboljšala v političnem oziru. Folike se se zbolj. Le delavnice. Folike se se boljše v pogledu higijene, kakor v kasarni tako tudi v kuhinji itd. V prihodnji številki našega lista bomo priobčili uspehe celoga tekmevanja naših edinic da nes na priobčujemo koliko uspeha se imale naše edince pri nabiralni akciji za naše bolnike in ranjence?

Komanda mesta Ormenelje nabrala de 22.10.44.:
63 kg suhega sadja, 48 kg bele more, 11.7e litra žganja in 2 e7 kom jajčk.

Komanda mesta Metlika na:
2 ee kom cigaret, 100 kom jajčk, 113 kg jabolk, 28 kg orehov, 7 kg fižola in 10 litrov žganja.

Komanda mesta Vinica:
10.50 litra žganja, 49 kg kruha, 490 kg jabolk, 24 kg orehov, 82 kom jajčk in 16 kg suhega sadja.

Komanda mesta Stari trg/ob Polpi:
4.05 litra žganja, 40 kg jabolk, 88 kom jajčk in 14 kg kruha.

Vsa ta hrana se je poslala in razdelila ranjenim in belnim tovarišem s pripombo, da se to darila edinic našera področja, katera so bila nabrana v času tekmevanja. Poleg poslani pošiljke smo tudi v imenu vseh edinic poslali tople in tovariške po drave vsem ranjenim in belnim tovarišem. Ranjeni tovariši se odgovorili sledeče: Za poslana darila se vsem tovarišem pristoje zahvaljujemo in jim tudi mi pošiljamo tople tovariške pozdrave.

S mrt fašizmu - svehode naredu !

Tekmevalni referent.

Fatošek Slavko l.r.

Osvoboditev Beograda.

Rdeča Armada prišla je na meje,
da z herci se našimi skupaj dobi.
Saj cilji so isti Svehoda, Svehoda,
ker zanjo se narod naš Ruski beri.

Rdeče armejci pridejo k Titu,
naš tovariš Tite je pravi Slevan,
da v borbi zdaj skupni z Rdečo Armado
preženemo zver z jugoslovanskim poljan.

Rdeča Armada se združila z našo,
pognala v herce za našo zemljo.
sovrag se upira, vojska mu hira,
uničen bo kmalu z naše pete.

Svehoda se bliža, Beograd drhti,
vojska že naša vraginja zveri.
Beograd je svehoden, uničena zver,
narod pozdravlja svehode vesel.

Vojska se naša z Rdečo Armado
bliža se hitro našim mejam.
Saj svehoda zlata je že na pobedu,
Slovenci le urne v herce na plani.

(Bogo-kam.m. Stari trg/ob Kolpi)

Borba pri Ljubljani.

Bilo je urzlo, solnčne, jesenske jutro. Lahka
jesenska saonica je vihrljala in prinašala jutranje
petje ptičev iz gozda. Na Lipeglavu je vse eživele.
Partizani so bili ravne pri zajuterku. Tukaj je tabo
ril IV. bataljon Cankarjeve brigade. Naša B. četa je

bila postrejana in smo čakali dnevnega povelja. Malu smo se začeli pomikati v kleni po eden po drugi. Golednati peti proti ljubljani. Hedit sam v predhodni ci in opazoval lone narave in dviganja jesenske megle.

Liste e je šumele pod nogami.

Re smo prišli v bližino vasi Česopjce smo se ustavili ne malegu komandirja. Vi nam je naročil, da naj bomo zelo previdni.

V razstajanju smo se remekali naprej. Ko pridem iz gozda srečam starke in je vprašam: Ne mamca, ste naj videli belogardiste? Ona mi odgovori: Naj, nisam jih vidla, pa kaj če b jih, neč povedava. Mislim sam si svoje in krenil naprej, ročasi in onrežno.

Pridem do prve hiše, krenem za vogal, zeglendam kate se v gimovju zasvetijo puškane ovi. Hitro skočim za vogal in ustrelim v gimovja. Za mano prideta dva teva riša in streljamo naprej.

Iz gozda se oglasi komandir: Kaj je? Vsi trije zavpijame: da naj gre četa v strelce in leve ter desne krile naj obkrožuje vas. Z bakačem naj začne streljati na cesto. Ker je bil prehud pritisk belogardistev ki so imeli tudi dva mitraljeza smo se mi trije počasi umaknili do rebi rezda.

Re se prišli beli ra ceste je ravno udarila mina in eta taroj dva obložala na cesti.

Začele so jo obstrljevanje in obkoljevanja. Beli se se začeli umikati skozi vas proti postojanki Sv. Urh.

Re smo prišli v vas so nam povedali, da je bilo 15 belih, da so imeli tri ranjene in da so nesli s seboj dva mrtva v postojanko.

Od naše čete je padel mitraljezec, kateri je kmaj prišel v partizane in je hotel videti bale od blizu. Re se je dvignil iz zaklona ga je zadela sovra žna vrelja ravne v srce. Ganesli smo ga v loger in ga drugi četi alovne pokopali na pokopališču v Gre supljah.

Slava padlim borcam za svobodo!

Bajc Leon, sek. SFOJ - FBWP)

P e s e m i n t e r n a c i j e.

V senci bajeneter
svojbode čakamo,
na čase naših dedov
se zdaj spominjamo.

Če hočeš na stranišče
vojač s taboj gre,
tako kot na morišče
v sekret pepelja te.

Ko hrano smo dobili
brez žlice jo použili
sme onekali uzi
in poleg jemrali.

Ko šli smo v paradiž
bil krinka je Rdeči križ,
za peš to težno na roke
nadeli so - verižice.

Prišli smo v Cigin
v ustih polnih slin,
obljubili sernam jed gosto
dobili "akvo" sme samo.

Mine štirinajst dni
bli smo zepet vklenjeni,
za na pet pripravljeni
v loger - Genassri.

V genarsu se slečemo,
in nas uče pregledajo,
če nemo belhe al uši
kar pri Taljanih se dobi.

Baraka kvinta
ves loger - flinta,
kapetan Maki pa razgraja,
da se ves loger maja.

V baraki pet tam se hudiči
ves loger kmalu se uniči
kapetan Maki se maščuje
povrat na kol vse priverja.

V kartini lahko kupiš vse
če imaš bone,
antipaste, malantrake
samo ne makarone.

Fuharji ti se ti tiči
doboli vsi se kot prašiči,
vse kar je prida požere,
internirano piše naj vede.

Brez vsakega počaja
arest v logerju obstoja
tam netri ritre priletiš
če tje ga male polemish.

(Leon Bajc, sek. SKOJ - a KBWP)

Tevariši!

Tudi ob koncu tekmovanja naj nebo nobenega
med nami, da nebi še naprej gledal in se trudil
da bo vse napravil dobro in z veseljem kar mu
nalaga dolžnost do naroda in demovine!

Kakoe zhe delo? za
partizanu.

Medtem zimskega večera sem stal pred hišo, in na enkrat razledel koleno, ki se je pomakala od Stara, na svojo stran, pa hitro nazaj. Misleč, da grede švabi, sem se ustavil v hiši in jih opazoval skozi okno, ko so prišli bližje sem snežal, da so partizani. Bila je domišljava brigada, kar so bili v vse družini in izkušnje, ki so spremenili, da bodo pravi, ali ne.

5. Sadržaj ovog dokumenta je:

- 1. Osnovni podaci o osobi
- 2. Podaci o obrazovanju
- 3. Podaci o radnom iskustvu
- 4. Podaci o obitelji
- 5. Podaci o zdravstvenom stanju
- 6. Podaci o drugim važnim informacijama

Vseki teden je pošiljal bolnišničar, da tu je šivil. Odkrivala sta v tistih, da sta sama šutila, da sta za prevoz v bolnico za osebnost prišla je nekoga večer in patrula z dvema ranjema in jih odvažala v nemarno smer.

Res težke je bile, a od njih, ker sta bila tako
dobra in sta znala povedati in to zanimivara.

(Quartz of Anson, 1814, p. 10, p. 10, p. 10)

A d r i j a n s k e m e r j e .

Budi, merye, adrijan! Bile nekda? si slovenske ke pa ubi hraste" orec vozil je slovenski red;

ke se taji mesta bela.
rajin dedar se ovetela,
ke se jadra njih vojske
še nosila njih ime.

Malčji, merje, kam si djale, Ni jih merje notonile,
al si ladje pekopalo, ni jih ob peči razbile;
jih razbile ob peči, da jih videti ni več,
da jih videti več ni? tega kriv je tuji meč.

(Simen Jenke)

N a š e ž i v l j e n j e z a č a s a e k u p a t e r j a .

Slovenci smo bili zelo zaničevani za časa oku-
pije od ekupaterja, kateri je uprizeril grozote te
vojne. Najbolj smo trpeli mi Slovenci pod terorjem
fašizma. Pravi Slovenci se ni smel pokazati nikjer,
da ga ni zasledovala fašistična roka. Nikjer se ni s
mel odkrite pogovarjati, da ga nide slišala fašistič
na ali izdajalska ušesa. Vedno se nam sloneli na til
nike in nas tiščali k tlom. Nisi imel pravice se pri
težiti, in spleh nismo imeli nobenih človeških prav
ic. Naše zaničevane ljudstvo si ni moglo niti si ni
smelo pomagati.

Ko je naša Komunistična Partija videla to nasil
je je združila vse poštene Slovence neglede na poli
tične prepričanje v Osveobodilni Fronti in organizi
rala borbe proti ekupaterju. Prvi borci so začeli od
hajati v gozdove odkoder se napadali fašistične zati
ralce. Stalne se vedili borbe z sovražnikom in z iz
dejalci slovenskega naroda. Osveobodili so že lep koš
ček naše ljube slovenske demovine. Kolikokrat se bi
le borbe zelo težke z premočnim sovražnikom, ali slo
venske ljudstvo je vse preneslo v upanju, da bo kmal
lu zasijale solnce svebode. Imeli smo male nemeč od
zaveznikov, ali ves nared je bil združen v borbi pro
ti ekupaterju. Sedaj se vidi, da niso šli naši prvi =
borci zastoj v borbe in darevali svoja mlada življe
nja na altar demovine, kajti sveboda, ja naša praga.

Bliža se konec barbarskemu fašizmu, ker bratska =
Rdeča Armada se je združila na naši sveti zemlji z
našimi borci, in se bori z njim. z rane ob rami za i
ste cilje - za svebode ne samo sebe ampak celoga čle
vekeljubnega sveta.

Naj živi bratska Rdeča Armada!

(Tomažin Ježe, Kom. m. Stari trg)

M o d e r n i

S l u ž e n j e

Ti ponesne gledaš z grada
samopašni begatin,
jaz pa s svojo mrem od glada,
tvojih rad bi vsaj drobtin.

Ti gospod moj, jaz tvoj sluga,
ti si človek, jaz žival,
srce mi pretresa tuga,
blagodušni principal.

V rlatih ti živiš sijaju,
dom moj - temna, nizka klet;
ti živiš v pozemskem raji,
meni nič ne nudi svet.

Veseliče - tvoje dele,
meni je krepilo znaj,
lice tvoje je vesele,
bled obraz je težni moj.

Ti kot kamen, trd, aseren,
brez usmiljenja, aroč
jaz kretak, melčeč, pokeren;
da sem reb tvoj, te se zna.

Vmerje se bogastve stera,
tvoja last - trud mojih rek,
to boli, skeli človeka...
Ne maščuj se, večni Beg!

Ne maščuj se... da si košček
rtna služim ti same;
oj, saj deher sem ubožček,
aroča, da je še take!

Ti gospod, a jaz živina,
tvoj, ne samosvoj, sem ves;
kda se zmeni za trpina,
ki slabejši je kot pes?

Pa na stare dni zažene
nekač trdih se vesti...
Kde radil z družine monež
če telo mi oslabi?

In tedaj z besede strege
v mraz preženeš me in mraz,
in z žens, in dece uboge
presil bez p. sveta jaz.

(Dragotin Jesenko Bersev)

O m r a z . .

Iz stolne sem mi zven deni,
komalega mrak se no vasi -
Le dene, zven, iz temnih lin,
če vbujaš mi na dom spenin!

Le zveni mi take glasen
in milepoč, čez tuje plan;
dasi mi v srovi polje jad,
zvenanje tvoje slušam radi!

Ob glasih teh so mi zazdi,
da v daljini sveji sem vasi,
tjer ni mi tuj neben obraz,
pezna me vsak, vsakegar jaz.

Zato pa, zven, le zveni mi,
na tuji zemlji deni mi,
ti zven večerni, zven iz lin,
le vbujaš mi na dom spenin!
(A. Len Rutek)

S peanij na listih vesolega sroa iz berbe v berbo
ed zmago do zmago, vse do pepelne esvededitve!

In kot tak vejak z lahkoto premagaš vse svine.
S mrt okupatorju - smrt izdajalec!

V s e b i n j e

1. Slovenec sem: Gomilščak Jakob
2. Spoštuj orožje: Vinke Galun, kom.m. Stari trg,
3. Tovariši tekmovalje so bliža a krenou: Satešek
4. Osvebeditav Beograda: Bege, kom.m. Stari trg
5. Berba pri Ljubljani: Bažo Leon. KBVP.
6. Pesem Internacije: Leon Bažo,
7. Kako sem delal za partizane: Omavšek K.m. Stari trg
8. Adrijske morje: Simen Jenke, r. 1835 + 1869
9. Naše življenje za časa okupacije: Tomažin, St. trg
10. Moderni suženj: Dragotin jesenke Doršev, x. + 1905
11. O mraku: Anton Runtek, r. 1862

